

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2015)0401

Smanjenje nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o smanjenju nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece (2014/2237(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta usvojenu u New Yorku 20. studenog 1989.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom usvojenu u New Yorku 13. prosinca 2006.,
- uzimajući u obzir članak 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 24. Povelje o temeljnim pravima Europske unije;
- uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju,
- uzimajući u obzir Direktivu o rasnoj jednakosti (2000/43/EZ) i Direktivu o jednakosti pri zapošljavanju (2000/78/EZ),
- uzimajući u obzir preporuku Komisije od 20. veljače 2013. naslovljenu „Ulaganje u djecu: prekidanje ciklusa prikraćenosti” 2013/112/EU,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije naslovljeno „Razvoj na području zapošljavanja i socijalne politike u Europi 2012.”,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. veljače 2011. naslovljenu „Program EU-a za prava djeteta” (COM(2011)0060),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. prosinca 2010. naslovljenu „Europska platforma za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti: europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju (COM(2010)0758),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 4. srpnja 2006. naslovljenu „Prema strategiji EU-a o pravima djeteta” (COM(2006)0367) ,
- uzimajući u obzir izvješće Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljeno „Treći europski pregled – kvaliteta života u Europi: posljedice krize,

- uzimajući u obzir izvješće Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljeno „Treći europski pregled – kvaliteta života u Europi: društvene nejednakosti”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenog 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o utjecaju krize na pristup osjetljivih skupina zdravstvenoj skrbi²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. lipnja 2013. o Komunikaciji Komisije „Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju – uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020.”³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenog 2011. o europskoj platformi za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o slici siromaštva žena u Europskoj uniji⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o smanjenju zdravstvenih nejednakosti u EU-u⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2010. o ulozi minimalnog dohotka u borbi protiv siromaštva i promicanju uključivog društva u Europi⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. listopada 2008. o promicanju socijalne uključenosti i suzbijanju siromaštva, uključujući siromaštvo djece, u EU-u⁸,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2008.: „Prema strategiji EU-a o pravima djeteta”⁹,
- uzimajući u obzir izvješće organizacije Save the Children (Spasimo djecu) iz 2014. naslovljeno „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda za istraživanja UNICEF-a iz 2014. „Djeca recesije: utjecaj gospodarske krize na dobrobit djece u bogatim zemljama”,
- uzimajući u obzir izvješće „Prema dobrobiti djece u Europi – prikaz siromaštva djece u EU-u” Europske mreže za borbu protiv siromaštva i mreže Eurochild iz 2013.,
- uzimajući u obzir izvješće o procjeni iz 2014. naslovljeno „Nacionalni programi reformi

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0070.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0328.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0266.

⁴ SL C 153 E, 31.5.2013., str. 57.

⁵ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 77.

⁶ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 25.

⁷ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 8.

⁸ SL C 9 E, 15.1.2010., str. 11.

⁹ SL C 41 E, 19.2.2009., str. 24.

i nacionalna socijalna izvješća u 2014. iz perspektive siromaštva i dobrobiti djece” mreže Eurochild,

- uzimajući u obzir izvješće s 11. konferencije mreže Eurochild održane od 26. do 28. studenog 2014. u Bukureštu,
 - uzimajući u obzir izvješće istraživačkog centra UNICEF-a Innocenti iz 2012. „Procjena siromaštva djece: nova tablica siromaštva djece u bogatim zemljama svijeta”,
 - uzimajući u obzir završno znanstveno izvješće istraživačkog projekta DRIVERS: „Društvene nejednakosti u zdravlju i razvoju tijekom ranog djetinjstva: sustavni pregled na razini Europe”, London, rujan 2014.,
 - uzimajući u obzir Statistiku EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) iz 2013.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 30. rujna 2009. naslovljeno „Rad i siromaštvo: prema potrebnom cjelovitom pristupu”,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 14. srpnja 2010. o siromaštvu i dobrobiti djece,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 10. prosinca 2013. o europskom minimalnom dohotku i pokazateljima siromaštva,
 - uzimajući u obzir sažeto izvješće naslovljeno „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti – studija o nacionalnim politikama”, koje potpisuje Europska mreža neovisnih stručnjaka za socijalnu uključenost¹,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0310/2015),
- A. budući da je borbi protiv siromaštva djece potrebno dati veću političku vidljivost na najvišoj političkoj razini EU-a kako bi EU ostvario cilj strategije Europa 2020. o smanjenju broja ljudi pogođenih siromaštvom za najmanje 20 milijuna do 2020.;
- B. budući da, u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta (UNCRC), svoj djeci treba biti zajamčeno pravo na obrazovanje, zdravstvene usluge, smještaj, zaštitu, sudjelovanje u odlukama koje na njih utječu, rasonodu i slobodno vrijeme, uravnoteženu prehranu i skrb u obiteljskom okruženju;
- C. budući da se većina država članica nije u velikoj mjeri koristila strukturnim fondovima EU-a za borbu protiv zabrinjavajuće visokih stopa siromaštva među djecom u Europi, koje su i dalje u porastu, te za promicanje njihove socijalne uključenosti i opće dobrobiti;
- D. budući da društvene nejednakosti znatno pridonose većem siromaštvu djece te budući da u 19 država članica siromaštvo najviše prijeti djeci;

¹ Mreža neovisnih stručnjaka za socijalnu uključenost, sažeto izvješće „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti – studija o nacionalnim politikama”, Bruxelles, 2014.

- E. budući da su prema Eurostatu glavni čimbenici koji utječu na siromaštvo djece politike redistribucije bogatstva, učinkovitost državnih intervencija preko potpora dohotku, pružanje usluga potpore, politika rada¹ i položaj roditelja na tržištu rada, koji je povezan s njihovim obrazovanjem, i sastav kućanstva u kojem djeca žive; budući da je povećanje stope zaposlenosti učinkovit instrument u borbi protiv siromaštva;
- F. budući da je petina ukupnog stanovništva EU-a mlađa od 18 godina; budući da, unatoč preuzetim obvezama, više od četvrtini djece u EU-u prijete siromaštvo ili socijalna isključenost;
- G. budući da je Parlament više puta pozvao na provedbu paketa mjera za socijalno ulaganje te da podržava preporuku Komisije naslovljenu: „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti”, kojom se predlaže sveobuhvatan politički okvir za borbu protiv siromaštva djece i promicanje dobrobiti djece, temeljen na tri stupa, tj. na pristupu primjerenim sredstvima u okviru Europskog socijalnog fonda, pristupu kvalitetnim i uključivim uslugama te uključivanju djece u društvo i postupke donošenja odluka, te kojom se djecu priznaje kao nositelje prava; no žali zbog toga što EU nije poduzeo dosljedne mjere kako bi se to provelo u okviru Europskog semestra;
- H. budući da su, iako djeca roditelja s vrlo niskim radnim opterećenjem imaju 56,7 % veće izgleda da budu pogođena siromaštvom ili socijalnim isključenosti, obitelji s visokim radnim opterećenjem danas suočene s rizikom siromaštva djece (u Rumunjskoj, Litvi, Portugalu, Španjolskoj, Grčkoj, Latviji, Slovačkoj, Poljskoj i Luksemburgu);
- I. budući da siromaštvo djece proizlazi iz siromaštva obitelji i da stoga velikim obiteljima i obiteljima s niskim primanjima prijete veća opasnost od siromaštva, dok redistribucija prihoda uvelike utječe na smanjenje začaranog kruga socijalne nejednakosti, te budući da zbog sve lošijih nacionalnih politika plaća i sustava socijalne zaštite raste opasnost od siromaštva i socijalne isključenosti, što pridonosi rastu siromaštva djece, kao što je vidljivo u državama članicama s najnižim stopama siromaštva djece, koje su ujedno one s najnižim razinama općeg siromaštva i nejednakosti;
- J. budući da je u Europi (EU27 + Norveška, Island i Švicarska) broj djece kojoj prijete siromaštvo ili socijalna isključenost porastao za gotovo jedan milijun između 2008. i 2012., pri čemu je samo između 2011. i 2012. taj broj porastao za pola milijuna²; budući da je prema podacima Eurostata 26,5 milijuna djece u državama EU28 2013. bilo u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti; budući da se u državama EU27 rizik od siromaštva i socijalne isključenosti od 2008. do 2012. povećao s 26,5 % na 28 %; budući da je 2013. u državama EU28 28 % ukupnog stanovništva mlađeg od 18 godina bilo u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti te da je, u velikoj većini država, opasnost od siromaštva i socijalne isključenosti veća za djecu nego za odrasle;
- K. budući da ženama više prijete siromaštvo nego muškarcima i budući da je rješavanje problema siromaštva žena, osim samo po sebi, važno i zbog toga što ima ključnu ulogu u smanjenju siromaštva djece;

1 Save the Children, „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”, Bruxelles, 2014., str. 5.

2 Save the Children, „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”, Bruxelles, 2014., str. 5.

- L. budući da nejednakost među državama u EU-u raste; budući da uznemiruje činjenica da je broj djece koja se loše hrane u porastu, zbog čega se opet javljaju bolesti koje su u EU-u bile iskorijenjene (npr. rahitis); budući da je znakovit podatak UNICEF-a¹ da se u zemljama kao što su Estonija, Grčka i Italija od 2008. dramatično udvostručio postotak djece koja si ne mogu priuštiti meso, piletinu ili ribu dva dana zaredom;
- M. budući da je u svojim zaključnim primjedbama na zadnja periodična izvješća nekih država Odbor UN-a za prava djeteta izrazio zabrinutost zbog porasta stope siromaštva i/ili stope rizika od siromaštva kod djece zbog gospodarske krize, što utječe na njihovu mogućnost ostvarivanja mnogih prava utvrđenih u Konvenciji UN-a o pravima djeteta, a osobito prava na zdravlje, obrazovanje i socijalnu zaštitu, te je apelirao na vlasti da zaštite proračunske linije za djecu, i budući da je financijska i gospodarska kriza dovela do pogoršanja životnih i radnih uvjeta i do nastanka nove skupine koju se naziva „nova skupina ugroženih”;
- N. budući da se pozitivnom poduzetničkom klimom potiče rast stope zaposlenosti u državama članicama i povećavaju prilike za zapošljavanje za roditelje, koji tada postaju dobrodošli uzori, osobito u zajednicama snažno pogođenim siromaštvom i isključenosti koji se prenose iz generacije u generaciju;
- O. budući da prema Statistici EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC)² kod obitelji sa samohranim roditeljem, a osobito obitelji samohranih majki, postoji veća opasnost od siromaštva i socijalne isključenosti (49,8 % naspram 25,2 %), iako sa znatnim razlikama među državama, što je povezano s feminizacijom siromaštva, velikom zastupljenosti žena na nesigurnim radnim mjestima i među radnicima koji nesvojevoljno rade na nepuno radno vrijeme, neproporcionalnim vremenom koje žene provode u neplaćenom radu, prekidima u karijeri zbog skrbi za djecu ili ostale članove obitelji te razlikama u plaćama muškaraca i žena;
- P. budući da se siromaštvo djece može smanjiti poboljšanjem prilika na tržištu rada, osobito za žene, uz pomoć boljeg razvoja skrbi za djecu;
- Q. budući da se djecu i njihove roditelje, udomitelje i skrbnike mora zaštititi od svih oblika diskriminacije, kao što je diskriminacija na temelju spola, rase, boje kože, jezika, vjere ili uvjerenja, političkoga ili bilo kakvoga drugog mišljenja, nacionalnosti, etničkog ili socijalnog podrijetla, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invalidnosti, dobi ili drugog statusa, te budući da su djeca u ugroženim skupinama stanovništva izloženija marginalizaciji, siromaštvu i socijalnoj isključenosti, što potvrđuju najnovija izvješća Europske federacije nacionalnih organizacija za rad s beskućnicima, u kojima je istaknuto da je broj žena, mladih i obitelji s djecom (osobito obitelji migranata) koji se nalaze u prihvatilištima za beskućnike porastao; budući da su velike obitelji s jednim izvorom prihoda u većoj opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti zbog sve lošijih nacionalnih politika plaća i sustava socijalne zaštite, što je posljedica financijske i gospodarske krize;
- R. budući da posljedice siromaštva i socijalne isključenosti djece mogu trajati cijeli život i

¹ Ured za istraživanja UNICEF-a (2014.), „Djeca recesije: utjecaj gospodarske krize na blagostanje djece u bogatim zemljama”, 12. izvješće Ureda UNICEF-a za istraživanja Innocenti, Firenca, str. 2.

² „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”, Bruxelles, 2014., str. 14.

dovesti do nemogućnosti zapošljavanja i siromaštva koji se nastavljaju iz generacije u generaciju; budući da su se razlike u obrazovanju djece iz različitih socioekonomskih skupina povećale (u 11 zemalja manje od 15 % djece u dobi od 0 do 3 godine ima pristup predškolskom odgoju i skrbi);

- S. budući da obrazovanje i skrb u ranom djetinjstvu imaju presudan utjecaj na kognitivni razvoj djece s obzirom na to da se osnovne kognitivne sposobnosti razvijaju tijekom prvih pet godina, te budući da se pristupom visokokvalitetnom obrazovanju postavljaju temelji za kasniji uspjeh u životu u području obrazovanja, blagostanja, zapošljivosti i socijalne integracije te se znatno utječe na samopoštovanje, osobito u slučaju djece u nepovoljnom položaju; budući da su se razlike u obrazovanju djece iz različitih socioekonomskih skupina povećale; budući da su zaposleni roditelji koji nemaju pristup vrtiću često prisiljeni ostaviti dijete pod nadzorom drugog djeteta ili se okrenuti neovlaštenim i neslužbenim mrežama kojima plaćaju za pružanje skrbi, pri čemu su sigurnost i dobrobit njihove djece ugroženi; budući da predškolski odgoj može imati važnu ulogu u ublažavanju utjecaja lošeg socioekonomskog položaja djece kojima prijeti siromaštvo i je jedan od čimbenika koji roditeljima omogućuje povratak na tržište rada¹; budući da se ključivim obrazovanjem obrađuje i rješava pitanje različitih potreba svih učenika preko većeg sudjelovanja u učenju, kulturama i vrijednostima zajednice, te ono stoga predstavlja moćan alat u borbi protiv siromaštva djece i socijalne isključenosti;
- T. budući da lokalne i regionalne vlasti predvode rad na borbi protiv siromaštva i iskorištavanja djece te stoga imaju ključnu odgovornost u sprečavanju marginalizacije i socijalne isključenosti, te bi im nacionalne vlasti trebale omogućiti dostatna sredstva za postizanje tih ciljeva kada je to potrebno;
- U. budući da su u većini zemalja obitelji te koje snose troškove obrazovanja, osobito školskih materijala i prijevoza; budući da su ti troškovi jedan od brojnih čimbenika koji pridonose napuštanju školovanja; budući da se djeca iz marginaliziranih skupina i dalje suočavaju s financijskim, administrativnim i drugim praktičnim preprekama kada je riječ o obrazovanju;
- V. budući da socioekonomsko okruženje u kojem djeca žive utječe na kvalitetu vremena provedenog u školi i na školskim praznicima, te budući da nedovoljno poticajno okruženje tijekom slobodnog vremena ima nepoželjan učinak na povećanje razlika među djecom, osobito u pogledu obrazovanja;
- W. budući da je 2012. prosječna stopa napuštanja školovanja iznosila 13 % za EU i više od 20 % za neke zemlje (Portugal, Španjolska i Malta)²;
- X. budući da, čak i u zemljama u kojima je pravo na zdravlje utvrđeno zakonom, ima djece koja nemaju pristup primjerenom zdravstvenom skrbi i djece koja imaju iznimno ograničen pristup svim uslugama osim hitne medicinske skrbi, kao na primjer liječniku opće prakse ili zubaru, poglavito zbog nedostatka dostupnih javnih usluga; budući da su djeca iz siromašnih obitelji izložena kroničnim bolestima i zdravstvenim problemima, što dovodi do daljnje nejednakosti;

¹ Izvješće Komisije naslovljeno „Studija o fondovima za provedbu politike u području siromaštva djece” 2008., str. 9.

² Statistika EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) iz 2013.

- Y. budući da financijski problemi u obitelji pridonose problemima s mentalnim zdravljem kod roditelja i raspadanju obitelji, što ima neupitne posljedice na psihološku i socijalnu dobrobit djece;
- Z. budući da okruženje u kojem dijete živi, uključujući razdoblje prije rođenja, ima presudan utjecaj na razvoj kognitivnog sustava, komunikaciju i jezik, te na socijalne i emocionalne vještine, što će imati utjecaj na zdravlje, blagostanje, uključenost u zajednice i sposobnost učenja¹;
- AA. budući da sva djeca imaju pravo na zaštitu od zlostavljanja, nasilja i zanemarivanja, i budući da je istraživanjima utvrđeno da financijski pritisci u obitelji, rezovi u javnim uslugama i povećanje siromaštva mogu dovesti do porasta nasilja nad djecom;
- AB. budući da je siromaštvo djece višedimenzionalna pojava koja iziskuje višedimenzionalni odgovor; budući da je zaposlenje važan čimbenik, ali ne jamči uvijek izlaz iz siromaštva za obitelji takve djece;
- AC. budući da siromaštvo djece nosi visoke ekonomske troškove za društvo, osobito u pogledu većeg trošenja na socijalnu pomoć;
- AD. budući da obitelji kojima prijete siromaštvo češće žive u nesigurnim područjima s lošim sanitarnim uvjetima te da 17 % djece u 28 država članica EU-a i dalje živi u takvim uvjetima, dok 15 zemalja u tom pogledu premašuje prosjek; budući da su zbog sve većeg broja deložacija zbog nemogućnosti plaćanja stanarina djeca prisiljena živjeti u izrazito nestabilnim uvjetima, što pak ima negativan utjecaj na razvoj djeteta i njegove izgleda u životu;
- AE. budući da je energetska siromaštvo, prema Statistikama Eurostata iz 2012. o dohotku i životnim uvjetima, problem koji utječe na sve države članice; budući da je jedna od posljedica rasta cijene energije ta da mnoga djeca žive u domovima bez grijanja te da zbog toga raste broj slučajeva bolesti dišnog i kardiovaskularnog sustava;
- AF. budući da obiteljima s djecom koja imaju zdravstvene probleme, kao i obiteljima u kojima roditelji imaju zdravstvene probleme, češće prijete siromaštvo, raspadanje obitelji i poteškoće pri integraciji u tržište rada;
- AG. budući da program razvojnih ciljeva za razdoblje nakon 2015. i njegova univerzalnost pružaju priliku za povećanje ulaganja u djecu i njihova prava;
- AH. budući da su djeca migranata neproporcionalno zastupljena u skupini kojoj prijete siromaštvo i da su izložena većoj diskriminaciji zbog jezičnih barijera te budući da je situacija još i gora za djecu ilegalnih imigranata; budući da zbog jačanja migracijskih tokova raste broj slučajeva u kojima djeca imigranata ostaju u svojoj zemlji rođenja gdje se za njih skrbe ostali članovi obitelji ili netko treći, te budući da to negativno utječe na razvoj djece, osobito na emocionalnoj razini;
- AI. budući da snažna politička usmjerenost na problem siromaštva djece u EU-u tijekom posljednjih godina i političke izjave čelnika država EU-a kojima daju podršku tom

¹ Istraživački projekt Drivers, 2014., „Univerzalni i kvalitetni programi za razdoblje ranog djetinjstva kojima se promiču bolji i ravnopravniji izgledi u djetinjstvu i kasnijem životu”.

pitanju nisu doveli do znatnog smanjenja razina siromaštva djece;

- AJ. budući da bi programe za pomoć u hrani namijenjene ugroženim obiteljima trebalo snažnije financijski podržati s obzirom na to da sve veći broj djece hranu može dobiti samo u školi; budući da su ti programi važni, ali ne mogu biti dugotrajno rješenje;
- AK. budući da ekološki problemi kao što su onečišćenje, promet, zagađenost zemlje i voda koja nije sigurna za piće često u neproporcionalnom omjeru utječu na djecu koje žive u siromaštvu;
1. preporučuje državama članicama da preuzmu konkretne obveze za razvoj politika za borbu protiv siromaštva djece u kojima se naglasak stavlja na ispravljanje čimbenika koji utječu na siromaštvo djece i kojima se povećava učinkovitost, količina, iznosi i doseg socijalne potpore usmjerene upravo na djecu, ali i na nezaposlene roditelje, te na pojavu siromaštva zaposlenih (kao što su naknade za nezaposlene i primjereni minimalni dohodak) te da promiču zakone o radu kojima se jamče socijalna prava, uključujući zakonom određene primjerene minimalne plaće u skladu s nacionalnim praksama i kolektivnim ugovorima, čime će se obiteljima pružiti veća sigurnost i pomoći u borbi protiv nesigurnih radnih mjesta, uz promicanje zaposlenja koje uključuje primjerena socijalna prava;
 2. poziva na praćenje i ocjenu učinkovitosti takve potpore u cilju prilagođavanja politika za borbu protiv siromaštva, isključenosti i napuštanja školovanja postojećim zahtjevima u području socijalne jednakosti; apelira na države članice da razviju i primjene različite postupke za prikupljanje dokaza primjerene za svaku fazu intervencije;
 3. preporučuje da Komisija zajedno s državama članicama izradi plan za primjenu pristupa koji se temelji na tri stupa iz preporuke Komisije: „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti” u pogledu pristupa sredstvima, uslugama i uključenosti djece; smatra da bi moglo biti korisno razviti precizne i konkretne pokazatelje za razinu siromaštva djece i za područja koja su više pogođena tom pojavom kako bi se pristupom temeljenim na tri stupa postigli bolji rezultati; poziva države članice da učinkovito i sveobuhvatno integriraju relevantne aspekte paketa mjera za socijalno ulaganje i spomenute preporuke Komisije u svoje godišnje nacionalne programe reformi i nacionalna socijalna izvješća te poziva Komisiju da u okviru strategije Europa 2020. odredi podcilj smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti djece, da zajamči vidljivost i izraženost pitanja smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti djece u svim fazama Europskog semestra, ističe da smanjenje siromaštva djece ulaganjem u djecu treba biti predloženo kao temeljni prioritet Godišnjeg pregleda rasta za 2016. i kao ključni čimbenik napretka u ostvarenju cilja borbe protiv siromaštva, poziva Komisiju da zajamči da države članice na godišnjoj razini vodeći se planom prate provedbu preporuke Komisije i izvješćuju o njoj te da se koriste Europskim socijalnim fondom za provedbu preporuke Komisije i procjenu utjecaja reformi predloženih u okviru nacionalnih programa reformi na siromaštvo;
 4. poziva države članice da se u sklopu svojih napora usmjerenih na borbu protiv siromaštva djece pozabave i pitanjem položaja žena koje se skrbe za djecu i članove obitelji s posebnim potrebama i s invaliditetom;
 5. preporučuje državama članicama da pri korištenju sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova i razvoju socijalnih politika više pozornosti posvete pružanju

zaštite od siromaštva obiteljima s djecom koja imaju zdravstvene probleme (osobito obiteljima sa samohranim roditeljem);

6. ponovno ističe važnost preventivnih javnih politika kojima se ulaže u razumne politike za dobrobit djece čiji je cilj podupirati razvoj osnaženih pojedinaca sposobnih za integraciju u društvo i na tržište rada umjesto da se pozornost usmjerava na posljedice njihove socijalne isključenosti i siromaštva;
7. smatra da bi politike kojima se daje potpora djeci i mladima trebale biti izrazito usmjerene na prevenciju, što uključuje dugoročne strategije za borbu protiv društvene nejednakosti, ne zanemarujući pritom nužnost pružanja potpore djeci koja su siromašna, koja su napustila školu ili su socijalno isključena;
8. preporučuje državama članicama da uvedu ili unaprijede univerzalnu socijalnu pomoć za djecu, kao što je pružanje subvencioniranih ili besplatnih obroka za djecu, osobito za ugroženu i siromašnu djecu, kako bi im se omogućio zdrav razvoj; poziva države članice da donesu aktivne mjere za zapošljavanje u sklopu sveobuhvatnih strategija i politika kako bi se podržao pristup roditelja kvalitetnim radnim mjestima i primjerenom dohotku te pristup visokokvalitetnim javnim uslugama (osobito u području skrbi za djecu, obrazovanja, zdravlja, smještaja i aktivnosti u slobodno vrijeme) kojima se olakšava postizanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života, te da povećaju sudjelovanje djece i njihovih obitelji u oblikovanju, provedbi i praćenju tih politika; ističe da bi univerzalna rješenja trebalo provesti u kombinaciji s ciljanim mjerama kako bi se omogućila potpora najugroženijim i marginaliziranim skupinama djece i adolescenata; žali zbog sve snažnije tendencije vlada država članica da se s politikama univerzalne pomoći odmaknu prema pomoći koja je uvjetovana visinom prihoda, s obzirom na to da je dokazano da se politikama univerzalne pomoći pruža bolja zaštita djece od siromaštva¹;
9. potiče države članice i Komisiju da se dogovore o standardima EU-a ili da uvedu dogovorenu metodologiju za određivanje troška odgajanja djeteta i za utvrđivanje dostatnih sredstava u cilju prevencije siromaštva djece i borbe protiv siromaštva djece;
10. poziva Komisiju da se suzdrži od davanja preporuka za restrukturiranje i rezove u javnim službama u državama članicama te od promicanja fleksibilnih radnih odnosa i privatizacije javnih usluga, što je neosporno pridonijelo slabljenju socijalnih prava djece;
11. traži od Komisije da naglasi potrebu za ulaganjem u besplatno javno obrazovanje uz određivanje posebnih obrazovnih metoda namijenjenih najugroženijim društvenim skupinama, kao što su imigranti ili osobe s nekim oblikom invaliditeta; smatra da obrazovanje može biti ključan prioritet kojim će se zajamčiti da će djeca usvojiti vještine uz pomoć kojih će im se otvoriti pristup dobro plaćenim radnim mjestima za koje su potrebne kvalifikacije, što će im omogućiti da pronađu put kojim će se sami izbaviti iz siromaštva;
12. podsjeća da je za borbu protiv siromaštva potrebno zauzeti pristup usmjeren na životni ciklus, što uključuje prekidanje međugeneracijskog začaranog kruga rizika od siromaštva, i koji odražava različite potrebe u ranom djetinjstvu, školskom razdoblju i

¹ Temeljeno na istraživanju Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta

adolescenciji, pri čemu se primjenjuje cjelovit pristup usmjeren na dijete tako što se identificiraju svi oblici uskraćenosti kojima je svako dijete istovremeno izloženo te se tako prepoznaju oni najpotrebitiji, pri čemu se mjeri ne samo novčano siromaštvo, već i višedimenzionalna uskraćenost;

13. preporučuje da svoj djeci bude omogućen pristup kvalitetnim uslugama u toj ključnoj fazi njihova razvoja; smatra da ključne usluge koje najčešće omogućuju lokalne i regionalne vlasti uključuju zdravstvo, obrazovanje, podršku roditeljima i obiteljima, smještaj i zaštitu;
14. apelira na države članice da usvoje, provedu i nadziru planove za suzbijanje višedimenzionalnog siromaštva djece, pri čemu naglasak treba staviti na inherentna prava djece i odrediti ciljeve za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti djece, uz izričitu usredotočenost na onu djecu kojoj najviše prijete siromaštvo i koja trebaju biti prioritet; podsjeća da je važno da države članice osiguraju barem onu razinu stvarnih izdataka za socijalnu zaštitu, zdravstvo, obrazovanje i socijalno stanovanje namijenjenih najugroženijoj djeci kakva je postojala prije krize;
15. apelira na države članice da provedu planove uz pomoć kojih će se ukloniti osjećaj socijalne isključenosti kod djece s poteškoćama u učenju te da izrade učinkovitije obrazovne module kojima se podržavaju njihove metode učenja;
16. poziva države članice da prepoznaju da su siromaštvo i socijalna isključenost djece ključne prepreke koje trebaju savladati kako bi postigle svoje ciljeve u sklopu strategije Europa 2020. u pogledu stopa zaposlenosti, ulaganja u istraživanje, razvoja, energije i održivog razvoja;
17. apelira na države članice da veću pozornost posvete stvaranju i dostupnosti primjerenog izvanškolskog okruženja u kojem djeca izvan školskih sati i u vrijeme školskih praznika mogu na konstruktivan i poticajan način provoditi vrijeme te da posvete veću pozornost dostupnosti osnovne zdravstvene skrbi za djecu u ugroženim područjima te udaljenim i nepristupačnim regijama;
18. poziva države članice da spriječe getoizaciju djece pogođene siromaštvom i socijalnom isključenosti tako što će uvesti minimalne standarde smještaja za djecu, vodeći računa o najboljem interesu djeteta, te domaćinstvima osigurati primjeren dom koji odgovara njihovim potrebama i omogućava im blagostanje, privatnost i kvalitetu života, pridonoseći tako postizanju socijalne pravde i kohezije te borbi protiv socijalne isključenosti i siromaštva;
19. poziva Komisiju i Parlament da reviziju višegodišnjeg financijskog okvira koja se provodi u sredini razdoblja iskoriste kao priliku da se bolje iskoriste Europski socijalni fond, Fond europske pomoći za najpotrebitije i Program za zapošljavanje i socijalne inovacije te da provjere jesu li djeca prioritet pri planiranju i provedbi regionalnih i kohezijskih politika, osobito u pogledu obveze postupnog ukidanja velikih domova (koja je izvršiva od 2014.) kako bi se ojačao status usvojitelja i udomitelja te kako bi siročad i ugrožena djeca mogla odrastati u obitelji ili u nekoj vrsti obiteljskog okruženja; također apelira na Komisiju da odredi pokazatelje uz pomoć kojih će se analizirati siromaštvo djece;
20. apelira na Komisiju i države članice da razmotre pitanje trebaju li se strategije u vezi s

hranom, kao što su povećanje raznolikosti prehrane i obogaćivanje hrane, kao i edukacija o prehrani i mjere u području javnog zdravlja i sigurnosti hrane te, naposljetku, dodaci prehrani, usmjeriti na određene skupine stanovnika u cilju prevencije negativnih učinaka loše ishrane ili neuhranjenosti na zdravlje djece;

21. preporučuje da u proračunima država članica budu sadržane vidljive, transparentne, participativne i odgovorne odredbe u pogledu sredstava i troškova povezanih s borbom protiv siromaštva djece te preporučuje državama članicama da ispune svoju dužnost u pogledu zaštite djece, uključujući povećanjem javne potrošnje kako bi se takvi ciljevi mogli ispuniti; poziva države članice da se u najvećoj mogućoj mjeri koriste europskim strukturnim i investicijskim fondovima, osobito Europskim socijalnim fondom, kako bi provele sva tri stupa iz preporuke „Ulaganje u djecu”;
22. preporučuje Komisiji da izradi smjernice kojima će se podržati sudjelovanje djece u procesu oblikovanja politika uspostavljanjem mehanizama kojima se potiče i jamči sudjelovanje djece u donošenju odluka koje utječu na njihov život te kojima se djeci daje prilika i poticaj da izraze informirana stajališta, pri čemu ta stajališta trebaju nositi odgovarajuću težinu i odražavati se u glavnim odlukama koje se tiču djece;
23. preporučuje Komisiji i državama članicama da odrede ciljeve za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti djece;
24. apelira na države članice da, prema potrebi, sklope sporazume o suradnji s tijelima i institucijama koje promiču obrazovanje, kulturne ili sportske aktivnosti i integraciju djece, te koje se bore protiv siromaštva djece; preporučuje, međutim, da države članice zajamče nadzor, kvalitetu, održivost i relevantnost te potpore i njezinih stvarnih rezultata;
25. poziva države članice da uvedu zakonodavne mjere usmjerene posebno na zaštitu i povećanje prava majki i očeva, uključujući primjenom učinkovitih instrumenata u cilju postizanja ravnoteže između posla i obitelji te da jamče povratak na posao ženama nakon trudnoće i rodiljnog dopusta te potporu obiteljima samohranih roditelja; nadalje naglašava da jačanje zakonodavstva o očinskom dopustu pruža važan poticaj za suzbijanje rodne diskriminacije i diskriminacije u plaći na radnom mjestu; apelira na države članice da se pobrinu za to da poslodavci nejednako postupanje sa zaposlenicima ili uznemiravanje ne mogu opravdati pozivanjem na trudnoću, podizanje djeteta ili obiteljska pitanja;
26. preporučuje državama članicama da izrade proaktivne, univerzalne i integrirane socijalne politike za prevenciju siromaštva i sprečavanje odvođenja djece iz njihova obiteljskog okruženja; poziva države članice da se pobrinu za to da smještanje djece i mladih u ustanove bude posljednja opcija, samo u iznimnim okolnostima, te da se koriste strukturnim fondovima EU-a i Europskim fondom za strateška ulaganja za pomoć pri prijelazu s institucionalnih usluga na usluge koje pružaju obitelji i zajednice;
27. preporučuje državama članicama da se s institucionalne skrbi usmjere na stabilne udomiteljske sustave koji djecu i mlade bolje pripremaju na samostalan život i na kontinuitet u učenju ili na rad;
28. preporučuje državama članicama da razviju i primijene integrirane sustave zaštite djece kojima će se djeci pružiti zaštita od nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja

tako da se zajamči suradnja svih nositelja dužnosti i dijelova sustava u svim sektorima i podjela odgovornosti među agencijama kako bi se izgradilo zaštićeno i osnažujuće okruženje za svu djecu;

29. apelira na države članice da provode politiku kojom se omogućuje otvaranje i održavanje pristojnih radnih mjesta te razvijanje sustava za osposobljavanje, unapređenje kvalifikacija i opcija kao što je rad na daljinu ili fleksibilno radno vrijeme kojima se roditeljima olakšava ulazak ili povratak na tržište rada nakon prekida u karijeri;
30. poziva institucije EU-a, agencije EU-a, tijela država članica i ostale dionike da razviju jasne uloge, odgovornosti, redovit dijalog i procedure u situacijama kada je potrebno zaštititi djecu u međugraničnim slučajevima;
31. preporučuje državama članicama da svoj djeci zajamče pristup besplatnom, uključivom i kvalitetnom javnom obrazovanju za svaku dob, uključujući obrazovanje i skrb u ranom djetinjstvu, te formalno i neformalno obrazovanje, kojima se promiče njihov emocionalni, socijalni, kognitivni i tjelesni razvoj, da odrede odgovarajući omjer broja odgajatelja i djece te promiču socijalnu raznolikost u obrazovanju kako bi se omogućila sigurnost i dobrobit djece te zajamčilo da sva djeca imaju pristup uključivom visokokvalitetnom obrazovanju čime bi se postigao maksimalan utjecaj obrazovnog sustava na jednake prilike i prekidanje začaranog kruga siromaštva;
32. apelira na države članice da povećaju kvalitetu dostupnih obrazovnih usluga tako da primjenjuju individualan pristup i promiču suradnju među učiteljima, socijalnim radnicima i roditeljima kako bi se spriječilo djecu i mlade da napuste školovanje;
33. poziva države članice da pozornost posebno posvete razvoju pristupačnog i lako dostupnog obrazovanja i skrbi u ranom djetinjstvu, na koje treba gledati kao na socijalno ulaganje usmjereno na rješavanje problema nejednakosti i izazova s kojima se osobito suočavaju djeca iz ugroženih obitelji te da osvijeste roditelje o dobrobitima koji proizlaze iz aktivnog sudjelovanja u programima obrazovanja i skrbi u ranom djetinjstvu;
34. poziva države članice da promiču uključivo školovanje koje bi trebalo uključivati ne samo veći broj učitelja za djecu s posebnim obrazovnim potrebama, već i njihovo integriranje u redovne razrede;
35. apelira na države članice da djeci iz svih društvenih skupina omoguće univerzalan i jednak pristup jaslicama i predškolskim ustanovama;
36. poziva države članice da promiču puno sudjelovanje sve djece u školskim aktivnostima tako da siromašnoj djeci ili djeci kojoj prijete siromaštvo omoguće besplatne osnovne školske potrepštine, hranjive školske obroke i odgovarajući školski prijevoz, da povećaju učinkovitost postojećih javnih ulaganja u taj sektor i da se učinkovitije bore protiv prenošenja siromaštva s generacije na generaciju;
37. poziva države članice da zajamče univerzalnu, javno dostupnu, besplatnu i kvalitetnu zdravstvenu skrb u pogledu prevencije, programa imunizacije i primarne skrbi te pristupa dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji, te da omoguće djeci govornu terapiju i psihoterapiju, da zajamče pravo žena na spolno i reproduktivno zdravlje pružanjem

zdravstvene skrbi za dojenčad, njegu roditelja i kućne posjete prije i poslije porođaja, osobito u slučaju prijevremenog porođaja, te pristup obiteljskom liječniku, medicinskoj sestri, stomatologu, službama za obiteljsko savjetovanje i stručnjacima za mentalno zdravlje za svu djecu i njihove obitelji; poziva države članice i Komisiju da te aspekte integrira u strategije javnog zdravlja na nacionalnim razinama i na razini EU-a;

38. preporučuje državama članicama da pruže potrebnu podršku kako bi se svojoj djeci zajamčilo pravo na kulturu, sport i razonodu, pristup otvorenim prostorima i zdravo okruženje, s naglaskom na jamčenju jednakog pristupa i jednake kvalitete za siromašnu djecu, djecu u zabačenim područjima, djecu s invaliditetom, djecu koja pripadaju nacionalnim, etničkim, vjerskim, jezičnim ili migrantskim manjinama, djecu koja se sele unutar EU-a bez obzira na njihovu nacionalnost i ostavljenu djecu; podsjeća na pravo na igru, koje je ustanovljeno u Konvenciji UN-a o pravima djeteta;
39. naglašava da je potrebno poboljšati zaštitu djece pogođene siromaštvom i socijalnom isključenosti od obiteljskog nasilja;
40. poziva države članice, a osobite one u kojima je socijalna nejednakost izraženija, da ojačaju socijalna prava i pristup uslugama i socijalnoj zaštiti, koje država mora jamčiti, povećanjem broja zaposlenika i stručnjaka u službama socijalne skrbi koji rade s djecom i njihovim obiteljima te u njihovom interesu, te povećanjem medicinske, psihološke i socijalne skrbi, usmjeravajući je na one najpotrebitije, osobito djecu, u skladu s pristupom rane intervencije;
41. preporučuje državama članicama da uspostave mehanizme kojima se promiče i jamči sudjelovanje djece u donošenju odluka koje utječu na njihov život te kojima se djeci daje prilika i poticaj da izraze informirana stajališta, pri čemu treba zajamčiti da ta stajališta nose odgovarajuću težinu i da se odražavaju u glavnim odlukama koje se tiču djece;
42. prepoznaje ulogu civilnog društva, uključujući organizacija koja promiču prava djece i organizacija za borbu protiv siromaštva, u jamčenju usklađenosti politika EU-a te poziva na snažniji civilni dijalog o prevenciji i rješavanju problema siromaštva djece u državama članicama;
43. apelira na Komisiju da kao prioritete izričito odredi stopu ranog napuštanja školovanja i borbu protiv siromaštva djece;
44. poziva države članice i Komisiju da aktivno sudjeluju u borbi protiv krijumčarenja djece u svrhu bilo kakvog oblika iskorištavanja, uključujući za rad, prisilni brak, nezakonito usvajanje, nezakonite aktivnosti ili seksualno iskorištavanje;
45. poziva Komisiju i države članice da podupru funkcioniranje europskih i transnacionalnih mreža za borbu protiv siromaštva i isključenosti djece i mladih; upozorava na to da je posebno potrebno poduprijeti povezivanje najzabačenijih i najugroženijih regija s tim mrežama i institucijama;
46. smatra da je pravo na besplatne i univerzalne obrazovne sustave i sustave zdravstvene i socijalne skrbi osnovni uvjet za borbu protiv siromaštva, osobito kod djece; imajući taj cilj na umu, poziva Komisiju i države članice da, s obzirom na slabljenje javnih službi, uvedu jamstvo za djecu, tako da svako dijete pogođeno siromaštvom može imati pristup

besplatnoj zdravstvenoj skrbi, besplatnom obrazovanju, besplatnoj skrbi za djecu, pristojnom smještaju i odgovarajućoj prehrani u sklopu europskog integriranog plana za borbu protiv siromaštva djece, uključujući Jamstvo za djecu i programe kojima se roditeljima pruža podrška i prilika da izađu iz situacije socijalne isključenosti i integriraju se na tržište rada;

47. poziva države članice da preko svojih općina podupiru lokalne centre koji pružaju podršku djeci i njihovim obiteljima, osobito u zajednicama i/ili područjima koja su najviše pogođena problemom siromaštva djece, u sklopu kojih se pruža ne samo pravna pomoć i/ili savjeti, savjeti za roditelje i podrška u vezi sa školom, već i, između ostalog, obrazovanje i smjernice za zdrav način života i sigurno korištenje internetom;
48. preporučuje Komisiji i državama članicama da razviju statističke metode s višedimenzionalnim pokazateljima, iskazanim po dobi, spolu i određenim ugroženim skupinama, kojima se mjeri siromaštvo, socijalna isključenost, nejednakosti, diskriminacija i dobrobit djeteta (dohodak roditelja, pristup visokokvalitetnim javnim uslugama, uključenost u društvene i kulturne aktivnosti, pristup odgovarajućim formalnim i neformalnim obrazovnim uslugama, izloženost fizičkim opasnostima, sigurnost, stabilno obiteljsko okruženje te stupanj zadovoljstva životom) kako bi se razvile politike temeljene na podacima i uzela u obzir ograničenja mjerenja relativnog siromaštva te rad UNDP-a, UNICEF-a i OECD-a i Podskupine za pokazatelje Odbora za socijalnu zaštitu, izlazeći iz okvira pokazatelja AROPE (rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti); poziva Komisiju i države članice da izrade odgovore na temelju sveobuhvatnog pristupa te da u potpunosti iskoriste podatke prikupljene u sklopu inicijativa kao što je Analiza preklapanja višestruke uskraćenosti (Multi-Overlapping Deprivation Analysis; MODA) koju je razvio UNICEF; ističe da bi trebalo razviti daljnje pokazatelje kako bi se poboljšalo ocjenjivanje kvalitete usluga, povezanih ishoda i pristupa uslugama, npr. u odnosu na socioekonomski status i podrijetlo roditelja (migranti ili manjina), spol, invaliditet i geografske aspekte;
49. poziva Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija da sastave mišljenja o ulaganju u djecu;
50. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te državama članicama.